

Výroční zpráva

Městské knihovny Lysá nad Labem za rok 2017

Název organizace: Městská knihovna Lysá nad Labem

Sídlo: Husovo nám. 23, Lysá n. L., IČ: 49534467

Kontakt: tel. 325 551 255, e-mail info@knihovnalysa.cz, webové stránky www.knihovnalysa.cz,
www.iclysa.cz

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Lysá n. L., Husovo nám. 23, Lysá n. L.

Statutární orgán: Mgr. Jana Bajerová, ředitelka organizace

Zaměstnanci:

Po celý rok v knihovně pracovalo 5 zaměstnanců na plný úvazek. Paní Berenika Wagnerová byla celý rok na rodičovské dovolené a zastupovala ji paní Štěpánka Zrcková. Na studijní praxi byla v naší knihovně v tomto roce jedna studentka.

Knihovna v průběhu roku spolupracovala s řadou externistů. Na dohodu o provedení práce byl zajišťován provoz pobočky v Litoli, úklid, lektorské zajištění počítačového kurzu a pravidelný přednáškový cyklus PaedDr. Marie Kořínkové. S externími firmami byla smluvně zajišťována správa sítě a vedení účetnictví.

Pozornost byla také dále věnována vzdělávání knihovnic. Jednalo se především o nabízené kurzy jiných knihoven (Krajská vědecká knihovna Kladno, Městská knihovna v Uherském Hradišti (OKNA) či Městská knihovna Praha) především k práci s dětmi a práci se seniory v knihovně.

Předmět činnosti:

Hlavním předmětem činnosti organizace je poskytování knihovnických služeb.

K 31. 12. 2017 činí stav knihovního fondu celkem **40023 knihovních jednotek**. Toto číslo v sobě nezahrnuje počet jednotlivých titulů a exemplářů periodik. Všechny jednotky jsou k dispozici čtenářům ve volném výběru. Přírůstky v roce 2017 činily 1347 svazků a úbytků bylo 1171 ks. V rámci průběžných kontrol fondu byly vyřazeny knihy opotřebené, zničené a starší knihy, které knihovna vlastnila v multiplikátech. Knihovna svým čtenářům po celý rok nabízela 42 titulů periodik.

Celoročně mohli starší, případně imobilní čtenáři využít naší služby „donáška domů“, která zajišťuje donášku knih knihovnicí ke čtenáři domů.

K 31. 12. 2017 bylo v knihovně registrováno **1377 uživatelů** z toho **325 dětí do 15 let**. Nově registrovaných bylo 345 z toho 119 dětí do 15 let. Roční **návštěvnost** činila celkem **26 558** uživatelů. Z toho návštěvníků půjčoven bylo 15365, internet využilo 3338 osob, návštěvníků kulturních a vzdělávacích akcí, při nichž byla knihovna organizátorem případně spoluorganizátorem, bylo celkem 7858. Toto číslo je oproti loňskému roku dvojnásobné, což je především důsledek velkého nárůstu akcí pořádaných pro školy a spoluúčastí na městských slavnostech „Lysá žije“. Návštěvnost on-line služeb (počet vstupů do on-line katalogu) oproti loňskému roku poklesla – jednalo se o 24658 vstupů. Nicméně i tak se drží ve vysokých číslech, což dokládá, že možnost obsluhy svého čtenářského konta z pohodlí domova se stala oblíbenou využívanou službou čtenářů.

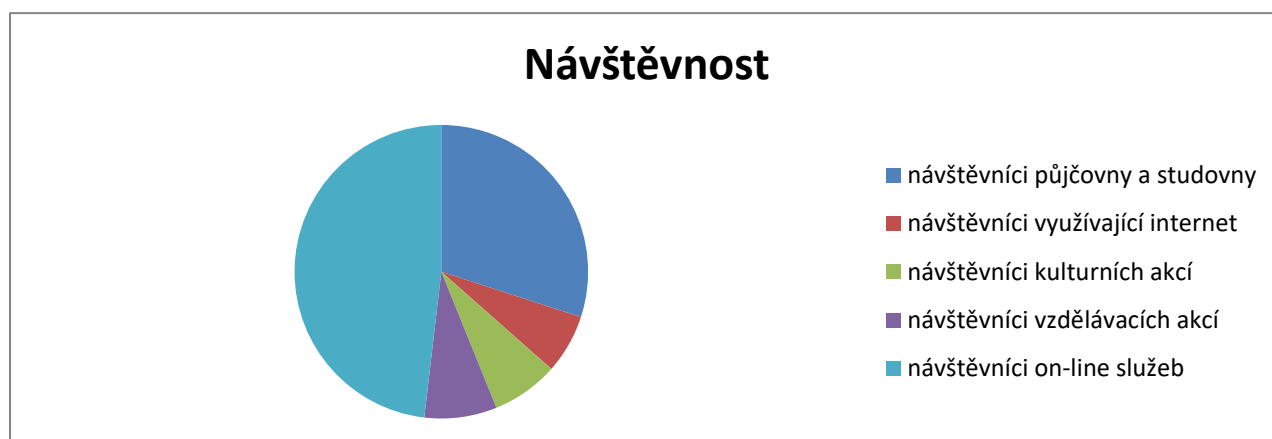
Knihovna byla čtenářům k dispozici v pondělí, středu, čtvrtek a pátek od 8.00 do 18.00 hod. Úterý i nadále zůstalo zavíracím dnem, kdy knihovna připravuje akce pro školy a seniory, které by se

při plném provozu nemohly uskutečnit, případně ve svých prostorách instaluje nové výstavy nebo probíhají pravidelné počítačové údržby.

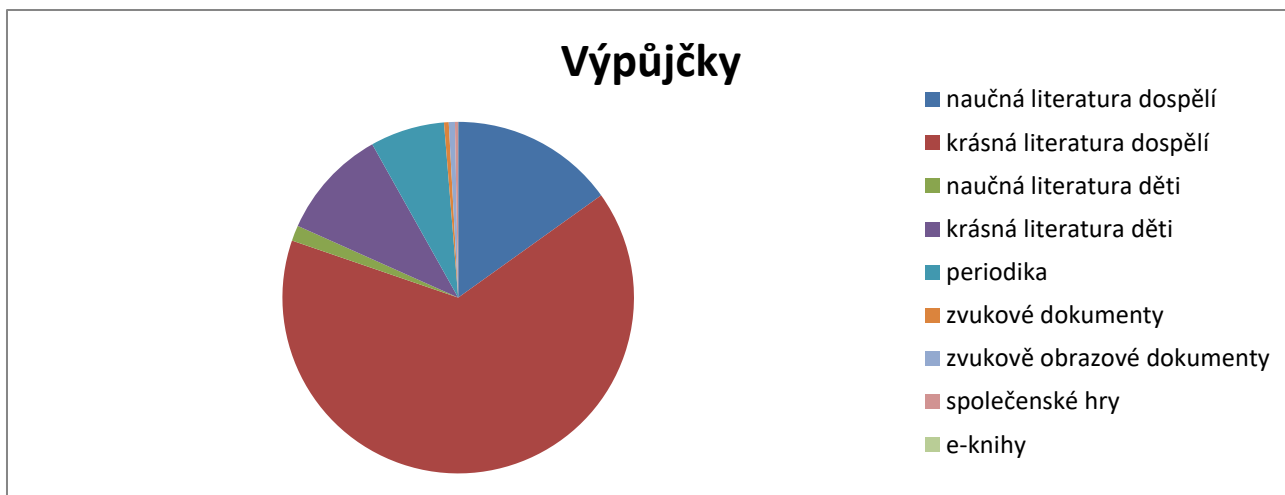
V úterý je ale čtenářům k dispozici od 13.00 do 17.00 hod. pobočka knihovny v Litoli.

Využívanou službou, která je veřejností velmi oblíbená, je projekt „kniha do vlaku“. Pravidelně v čekárně na našem vlakovém nádraží doplňujeme knihy, které si je možné zdarma vzít s sebou do vlaku, případně si jimi zkrátit čekání na cestu vlakem. S doplňováním knih nám ale na tomto místě velmi pomáhá i široká veřejnost, která sem nosí své knihy, které nabízí k přečtení ostatním.

Na rok 2017 naše knihovna získala grant z Ministerstva kultury na nákup nového knihovního systému. V rámci výběrového řízení byl vybrán program VERBIS od společnosti KP-Sys, který byl doplněn webovým katalogem Portaro a nově i modulem pro půjčování e-knih. Přechod na nový knihovní systém byl proveden v průběhu letních prázdnin, během kterých se nám povedlo doladit i všechny technické problémy a otestovat půjčování elektronických knih. Pro čtenáře jsme pak elektronické knihy začali půjčovat v průběhu září. Nová podoba webového katalogu i půjčování e-knih bylo našimi čtenáři přijato velmi kladně.

Knihovna v roce 2017 realizovala celkem 64906 výpůjček. Největší procento z toho činily výpůjčky krásné literatury pro dospělé (42285) a krásné literatury pro děti (6606). Nezanedbatelným číslem jsou ale i výpůjčky naučné literatury (9810) a výpůjčky periodik (4439). Knihovna rovněž zajišťovala výpůjčky zvukově obrazových materiálů – tj. DVD. Za rok 2017 bylo vypůjčeno 365 těchto nosičů, což oproti loňskému roku znamená nárůst. Zvukových dokumentů si naši čtenáři vyžádali v tomto roce 282. Pokles výpůjček jsme v tomto roce zaznamenali u společenských her, kterých bylo v tomto roce půjčeno pouze 185. Nově jsme evidovali 8 výpůjček e-knih.

Zároveň knihovna zajišťovala pro své čtenáře i knihy Meziknihovní výpůjční službou. Z jiných knihoven jsme si vyžádali 61 knih a naše knihovna poskytla jiným knihovnám 87 knih. Jednalo se především o knihy pro čtenáře milovické a přerovské knihovny.

Prostory a technické vybavení knihovny:

Knihovna čtenářům nabízí 29 studijních míst, 8 počítačových stanic napojených na internet a možnost připojení na WIFI síť knihovny. Zároveň je poskytováno 1 studijní místo s přístupem na internet i v pobočce v Litoli.

Pro malé děti je v knihovně vyhrazen koutek s hračkami, který byl v průběhu celého roku hojně využíván maminkami s dětmi.

Knihovna uživatelům nabízí možnost kopírování, skenování, tisku, laminace, kroužkové vazby, termovazby a drátěné vazby. K dispozici jsou za tímto účelem v knihovně 2 tiskárny, laminovačka, přístroj na kroužkovou vazbu a termovazbu. Služba tisku a kopírování byla poskytována i v pobočce Litol.

V průběhu roku byly zakoupeny 2 nové monitory a jeden počítač do dětského oddělení, které nahradily stávající techniku.

Pobočky:

Knihovna aktivně pracuje v pobočce **v Litoli**, kde je provoz zajišťován každé úterý odpoledne. Kromě půjčování knih tato pobočka uživatelům nabízí i reprografické služby (kopírování, laminace, tisk).

Pobočku v Litoli navštěvuje přibližně 60 čtenářů, především z věkové kategorie důchodců a dětí. Nejvíce se zde půjčuje krásná literatura pro dospělé a knihy pro menší děti.

Knihovna v Litoli pro své potřeby používá i prostor v prvním patře budovy, kde pravidelně celý školní rok probíhaly kroužky pro děti (zdravověda a ruční práce) a čtvrtěční knihovní klub. Zároveň tam proběhlo i několik přednášek (cestopisné a historické) a kurzů (květinová vazba a drátování).

Kulturní a vzdělávací akce:

V průběhu roku 2017 knihovna byla hlavním organizátorem případně spoluorganizátorem **359 kulturních a vzdělávacích akcí**, což je o třetinu více než v roce 2016. Knihovna byla v této oblasti aktivnější především ve spolupráci se školami. Z pořádaných akcí bylo 326 vzdělávacích (semináře, kurzy, informatika) a 33 kulturních (besedy, výstavy). Ve své práci se tedy knihovna zaměřila na mimoškolní vzdělávání, nicméně v našem programu nezapomínáme ani na dospělé a seniory.

Propagace těchto akcí byla zajišťována skrze městský zpravodaj Listy, vývěsní plochy ve městě, jiné kulturní a vzdělávací instituce ve městě. Na propagaci našich akcí jsme spolupracovali také s městským úřadem v Milovicích, okolními knihovnami, deníkem Nymburska a informačními středisky v našem regionu. Propagace rovněž probíhala na webových stránkách spravovaných knihovnou, na webových stránkách spolupracujících organizací a na facebookovém profilu knihovny.

Kromě toho knihovna zajišťovala prodej lístků na kulturní akce ve městě, které pořádali jiní organizátoři. Takto spolupracovala např. s Kinem Lysá n. L., ZUŠ v Lysé n. L., se Spolkem rodáků a přátel Lysé n. L. a dalšími soukromými organizátory akcí.

Vzdělávací akce

Velká část našeho úsilí byla vynaložena opět na zajištění knihovnických informatik pro školky, školy a družiny. Celkem takto proběhlo přibližně 100 školních vzdělávacích akcí, na kterých byly děti seznamovány s chodem knihovny, s orientací v knihovně či s prací s knihami. Kromě tohoto základního seznámení s knihovnou byly pro tuto věkovou kategorii připravovány programy k různým tématům, které navazovaly na školní studijní plán. Školám bylo nabízeno okolo 20 různých programů, ze kterých si učitelé mohli vybírat. Mateřské školy navštěvovaly knihovnu pravidelně a to především s předškoláky v rámci jejich přípravy na vstup do základních škol. V roce 2017 se tři první třídy ze ZŠ J. A. Komenského zapojily do projektu „Už jsem čtenář“. Všechny první třídy se pak každoročně účastnily slavnostního Pasování na čtenáře, které proběhlo na závěr školního roku v červnu.

V průběhu roku byly v knihovně připravovány programy pro všechny věkové kategorie dětí. Např. pro I. stupeň ZŠ byla opakovaně uspořádána beseda se spisovatelkou Ester Starou či ilustrátorkou Vendulou Hegerovou.

Tradiční součástí programu mimoškolních aktivit knihovny byly opět dopolední programy pro děti v době kratších prázdnin (podzimní prázdniny, pololetní prázdniny, velikonoční prázdniny) a ředitelského volna. Během roku bylo takto uspořádáno 8 dopoledních programů. Kromě toho měly děti možnost se přihlásit na Noc s Andersenem, Pyžamovou a Klučičí party, což byly akce spojené s přespaním v knihovně. Po celý školní rok byl pro děti otevřen v litolské pobočce knihovní klub Litoláček. Tento klub byl dětem k dispozici každý týden ve čtvrtek odpoledne. Tento klub je pro děti otevřen zcela zdarma. Litolská pobočka nabídla v průběhu roku dětem rovněž kroužky ručních prací a zdravotní, které probíhaly ve středu odpoledne.

Kromě akcí pro děti se knihovna věnovala i vzdělávání dospělých. Společně s Polabským muzeem a Státním okresním archivem Nymburk pokračovala v přednáškovém cyklu Univerzity volného času. Přednášky byly zaměřeny nejen historicky, ale i přírodovědně či literárně. Témata přednášek byla volena především se zaměřením k místní lokalitě. Hosty byli renomovaní vědci či odborníci na danou problematiku.

Zároveň měsíčně probíhaly vzdělávací přednášky PaedDr. Marie Kořínkové, které byly věnované historickým exkursům do různých dějinných epoch české historie.

V průběhu roku proběhlo i několik cestovatelských přednášek věnovaných Mexiku, Jižní Koreji, Anglii a Izraeli. Několik přednášek bylo věnováno i tématům psychologie, zdraví a hospicové péči. Spolupracovali jsme také s jazykovou školou Milischool, s níž jsme připravili zvýhodněné jazykové kurzy pro seniory. Pravidelnými přednáškami se v knihovně staly i besedy s kamnářem a přírodním stavitelem Janem Hrabcem, trénování paměti s Beátou Čovanovou a přednášky o přírodních zahradách s Ing. Petrou Vodenkovou.

Vzhledem k zájmu veřejnosti a kladným ohlasům z předchozích let jsme opakovaně veřejnosti nabídli i počítačové kurzy pro začátečníky, v rámci kterých se účastníci seznámili se základním užíváním počítače, vyhledáváním na internetu a užíváním základního programového vybavení.

Pravidelně také každý rok spolupracujeme s místním klubem důchodců, pro který připravujeme besedy nad novými knihami.

Své příznivce si v rámci roku našly i rukodělné kurzy (především pro maminky). Pravidelně každý měsíc byly pořádány kurzy drátování s Janou Procházkovou a kurzy paličkování s Helenou Kubíkovou. Příležitostně jsme pak připravili pro zájemce kurzy výroby madeirových vajíček, FIMA, vazby květin a lapačů snů.

Kulturní akce

Z velkých kulturních akcí knihovna pořádala v roce 2017 Velikonoční a Vánoční koncert a organizačně spolupracovala na městských slavnostech „Lysá žije“.

Tradičně v průběhu června proběhlo pro prvňáčky Pasování na čtenáře, kterého se zúčastnily všechny první třídy lyských základních škol.

Fanoušci fotografování se mohli zúčastnit již 21. ročníku fotosoutěže, tentokrát na téma „Kouzlo úsměvu“.

Pro děti jsme každý měsíc připravovali soutěžní hádanku v podobě úryvku z knihy a text pro knižní ilustraci. 2. 12. 2017 jsme pak vyhlášovali nejúspěšnějšího ilustrátora a řešitele našich „kniholamíků“.

V prostorách knihovny proběhlo během roku 8 výstav. I když prostory knihovny nejsou k výstavám úplně ideální, podařilo se nám zde uspořádat výstavu fotografií Marcely Doležalové a Ivana Klicha. Formou výstavy svou činnost v knihovně představily Rodinné centrum Milovice, místní ZUŠ a seniorská Kavárnička dříve narozených. Stálíci v našem výstavním plánu jsou pak výstavy fotografií z naší fotosoutěže a prodejní výstava výrobků klientů lyského Domova Na Zámku. Cílem dramaturgie výstav v knihovně stále zůstává především podpora a propagace místních profesionálních i amatérských umělců, případně umělců z našeho regionu.

Městská knihovna ve spolupráci s Taneční školou FIS Mladá Boleslav pořádala pro žáky 9. tříd taneční kurzy pro začátečníky. Tyto kurzy se uskutečnily v prostorách Záložny v Benátkách n. J. Závěrečný Věneček pak proběhl v prostorách Muzea ŠKODA AUTO v Mladé Boleslavi. Jako každý rok byla pro účastníky kurzu zajištěna i autobusová doprava do místa konání.

Informační centrum (IC):

Informační centrum nemá své samostatné sídlo, ale je součástí prostoru knihovny. Informační centrum je personálně zajišťováno knihovnicemi. Od dubna do září (tj. v době turistické sezóny) bylo informační centrum otevřené i v sobotu v dopoledních hodinách.

V rámci informačního centra knihovna nabízela informační služby o turistických cílech naší lokality, o otevíracích hodinách kulturních objektů v okolí, o ubytovacích a stravovacích možnostech ve městě, o akcích v regionu atp. Zároveň zajišťovala komentované prohlídky města s průvodcem pro skupiny a prodej propagačních předmětů. Turistickým návštěvníkům byla zdarma nabízena mapa města.

Spolupráce rovněž probíhala na úrovni předávání informací s okolními turistickými centry. Pravidelně jsme zasílali statistiku využití našeho IC do Zlatého pruhu Polabí. Úzce jsme spolupracovali s IC v Poděbradech, které monitoruje dění v celém polabském regionu.

V průběhu roku jsme nabízeli komentované prohlídky pro organizované skupiny. Zorganizovali jsme ale také 2 komentované prohlídky zámeckého parku pro širokou veřejnost, které byly pro všechny účastníky zdarma. Těchto prohlídek se lektorsky ujala Mgr. Kateřina Adamcová. Vzhledem ke kladným ohlasům a velkému zájmu veřejnosti plánujeme tyto prohlídky organizovat i v roce 2018.

Knihovna po celý rok spravovala a aktualizovala **webové stránky informačního centra**. Aktualizace informací na stránkách probíhala několikrát týdně a její návštěvnost byla obdobná jako v roce 2016. Za rok naši stránku navštívilo 20 720 uživatelů v celkem 26 118 návštěvách. Celkem bylo zobrazeno 56 415 stránek.

Závěr:

V roce 2017 jsme pokračovali v rozšiřování a hlavně zkvalitňování služeb a nabídky pro naše uživatele. Ve své činnosti jsme se více zaměřili na školní programy a mimoškolní akce pro děti.

Knihovna svým čtenářům poskytovala nejen knižní dokumenty, ale i DVD, zvukové dokumenty, audioknihy, společenské hry a tematické kufříky pro děti. Nově je možné si od roku 2017 půjčovat i elektronické knihy. Svým čtenářům knihovna nabízela 42 titulů periodik, z toho časopis D-test i včetně jeho rozšířené elektronické verze. Knihovna stejně jako v předchozích letech nabízela reprografické služby (kopírování, tisk, skenování, laminaci, kroužkovou vazbu, termovazbu, obalování knih a drátěnou vazbu). Z těchto služeb je stále nejžádanější tisk a kopírování. Knihovna nabízí občanům a návštěvníkům města knihy v rámci projektu „Kniha do vlaku“.

Informační centrum tradičně nabízelo pohledy, turistické známky, vizitky, magnetky, štítky na hůl a řadu propagačních materiálů.

Knihovna na rok 2017 získala grant na nový knihovní systém. Přejechod na Verbis a Portaro proběhl v průběhu letních měsíců, kdy se nám podařilo doladit i všechny technické problémy s tím spojené. Od září knihovna rovněž mohla svým čtenářům nabídnout novou službu půjčování e-knih. Počet výpůjček se v letošním roce zvýšil. Postaral se o to především větší zájem o beletrii pro dospělé. Vyšší výpůjčky ale zaznamenala i dětská beletrie, naučná literatura a zvukové dokumenty.

Celkový počet uživatelů knihovny stejně jako počet nových registrací je přibližně stejný jako v loňském roce. Tato čísla je ale nutné brát pouze jako orientační, neboť např. řada čtenářů využívá k půjčování knih průkazku jiného rodinného příslušníka. Po celý rok byli čtenáři opakovaně upozorňováni na možnost práce se svým čtenářským kontem, o možnosti prodlužování a objednávání knih pomocí online katalogu. Ze statistických čísel je patrné, že tato možnost je čtenáři využívána a stává se oblíbenou součástí našich služeb.

V roce 2017 vzrostl přibližně o třetinu počet kulturních a vzdělávacích akcí. Bylo to dáno především nárůstem akcí pro školy a novými akcemi v litolské pobočce. V rámci roku 2017 knihovna opět připravila rozmanité programy pro všechny věkové skupiny. Mezi programy nechyběly

přednášky, besedy, autorská čtení, koncerty, knihovnická informatika, počítačové kurzy, taneční kurzy, výstavy, soutěže atp.

Po celý rok knihovna spravovala a aktualizovala webové stránky knihovny, dětského webu a facebookový profil, na kterém rovněž informovala o svých akcích. Kromě toho dále spravovala a aktualizovala webové stránky informačního centra. Facebookový profil informačního centra prozatím zřízen nebyl, a to hlavně z důvodů pracovního vytížení všech zaměstnanců knihovny.

Z větších kulturních akcí knihovna tradičně pořádala Velikonoční koncert, Vánoční koncert a taneční kurzy. Aktivně se také zapojila do městských slavností „Lysá žije“, kde pod názvem Lyský Montmartre organizovala celodenní prezentaci lyských výtvarníků spojenou s řemeslnými trhy.

V rámci roku se nám podařilo udržet a rozvíjet cenné spolupráce s kulturními a vzdělávacími objekty v regionu, především se školami a občanskými sdruženími v obci, pokračovali jsme ve spolupráci s okolními knihovnami a informačními centry. Veškerá tato spolupráce byla pro nás nesmírně inspirativní a podnětná.

Zároveň bychom rádi poděkovali našemu zřizovateli – Městu Lysá n. L. - za celoroční podporu a vstřícnost k naší organizaci.